

Regeling van de Minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening van PM, nr. 2022-0000710900, tot wijziging van de Subsidieregeling Verduurzaming voor Verenigingen van Eigenaars in verband met het uitbreiden van subsidie voor advies, biobased isolatiematerialen, basislaadinfrastructuur voor oplaadpunten en het versoepelen van voorwaarden voor monumenten

De minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening,

Gelet op artikelen 3, eerste en tweede lid, en 4, eerste lid, van de Kaderwet overige BZK-subsidies en de artikelen 6, vierde lid en vijfde lid, onderdeel b, 8, eerste en tweede lid, 11, 14, 20 en 21, onderdelen b en h, van het Kaderbesluit BZK-subsidies;

Besluit:

Artikel I

De Subsidieregeling Verduurzaming voor Verenigingen van Eigenaars wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 1, eerste lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. 'BRL 9500, deel 02', 'BRL 9500, deel 2' en 'BRL 9500' worden vervangen door 'BRL 9500-MWA-W'.
2. 'EPA-adviseur' wordt telkens vervangen door 'EP-adviseur'.
3. In de definitie van het begrip 'HR-glas' wordt na '1.5 (W/ m²K)' ingevoegd '. Voor gebouwen die zijn ingeschreven als monument is de maximale Ug-waarde van isolerende beglazing 3,0 W/ m²K of 2,0 W/ m²k en de maximale Ud-waarde 2,0 of 1,5 W/ m²k.'
4. Aan de definitie van het begrip 'meldcode' wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:
c. voor monumenten;
5. In de definitie van het begrip 'vereniging' wordt na 'vereniging van eigenaars, woonvereniging of wooncoöperatie' ingevoegd ', met uitzondering van beheerverenigingen van parkeerterreinen;'
6. In de definitie van het begrip 'koopwoning' wordt na 'eigenaar-bewoner' ingevoegd '. Hieronder valt tevens een woning die tijdelijk niet bewoond is en te koop staat of waarvan de voormalige eigenaar-bewoner is overleden, maar die bestemd is om als woning gebruikt te worden.'
7. In de alfabetische volgorde worden de volgende begripsbepalingen ingevoegd:

Algemene groepsvrijstellingsverordening: Verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard (PB L 187).

basislaadinfrastructuur: het totaal van de infrastructuur behorende bij het oplaadpunt waaronder de hoofdaansluiting en de bekabeling waarop oplaadpunten die voldoen aan mode 3 of mode 4 als bedoeld in NEN 1010 kunnen worden aangesloten. Het oplaadpunt is van de basislaadinfrastructuur uitgezonderd;

biobased milieuvriendelijk isolatiemateriaal: isolatiemateriaal waarvan ten minste 80% van de massa bestaat uit biobased materiaal als bedoeld in de EN16575:2014, genoemd in de environmental product declaration van de fabrikant en met een maximale milieukostenindicator van PM, genoemd in de categorie 1-kaart als bedoeld in de Nationale Milieudatabase van het betreffende product;

monument: een gebouw of een deel van een gebouw dat is ingeschreven als:

- a. rijksmonument in het rijksmonumentenregister, bedoeld in artikel 3.3 van de Erfgoedwet;
- b. gemeentelijk monument in een gemeentelijk erfgoedregister als bedoeld in artikel 3.16 van de Erfgoedwet; of
- c. provinciaal monument in een provinciaal erfgoedregister als bedoeld in artikel 3.17 van de Erfgoedwet;

B

Artikel 2 wordt als volgt gewijzigd:

1. In de aanhef wordt na 'te stimuleren in' ingevoegd 'en bij'.
2. Er wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:

f. investeringen in de basislaadinfrastructuur voor oplaadpunten.

C

Artikel 3 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt 'artikel 38' vervangen door 'artikel 38bis' en wordt een volzin toegevoegd 'Voor het installeren van basislaadinfrastructuur wordt toepassing gegeven aan artikel 36a van de Algemene groepsvrijstellingsverordening.'
2. In het tweede lid wordt 'energieadvies' vervangen door 'de ondersteunende onderzoeken, bedoeld in artikel 5, eerste lid', na 'advies over oplaadpunten' wordt ingevoegd 'en het installeren van basislaadinfrastructuur' en na 'bedoeld in de artikelen' wordt '5,' ingevoegd.

D

In artikel 4, tweede lid, wordt '31 december 2023' vervangen door '31 december 2027' en '€510.000' wordt vervangen door '€10.000.000'.

E

Artikel 5 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het opschrift wordt 'energieadvies of procesbegeleiding of DMJOP' vervangen door 'advisering en ondersteuning voor verduurzaming'.

2. Het eerste lid komt te luiden:

1. De Minister kan aan een vereniging ten behoeve van het gebouw of groep van gebouwen waarin zich ten minste één koopwoning bevindt subsidie verstrekken voor de volgende ondersteunende onderzoeken, enkelvoudig of gecombineerd :

- a. het opstellen van een advies over de bouwkundige en energetische staat van het gebouw;
- b. energiescan: een vereenvoudigd energieadvies voor mogelijke verduurzamingsmaatregelen voor het gebouw;
- c. energieadvies, mits het energieadvies voldoet aan de eisen, bedoeld in het tweede lid;
- d. Duurzaam Meerjaren Onderhouds Plan als bedoeld in NEN 2767, mits het plan voldoet aan de eisen, bedoeld in het vierde lid;

- e. asbestinventarisatie als bedoeld in Persoonscertificaat DIA SCA-code of een Bedrijfscertificaat SCA-code, SC-540 voor asbestinventarisaties;
- f. gevelonderzoek als bedoeld in, NEN-EN 1996 – 1-1 en NEN-EN 845-1;
- g. betonschade-onderzoek dat voldoet aan de CUR 79 klasse II en de herstelofferte conform BRL 2818;
- h. ventilatie-onderzoek als bedoeld in ~~BRL 8010 richtlijnen ISSO~~;
- i. flora- en fauna onderzoek door een ecoloog die werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties die zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soorten monitoring of bescherming;
- j. brandveiligheidsonderzoek door een brandpreventiedeskundige 1, als bedoeld in NEN 6060 & NEN 6079;
- k. gelijkwaardigheidsonderzoek: mits het gelijkwaardigheidsonderzoek voldoet aan de eisen, bedoeld in het tweede lid;
- l. installatie-advies;
- m. financieel haalbaarheidsonderzoek voor minimaal twee verduurzamingsmaatregelen dat in ieder geval bevat:
  - 1°. investeringen;
  - 2°. terugverdientijd; en
  - 3°. effecten op de woonlasten;
- n. procesbegeleiding met een maximale duur van 60 uur.

3. In het tweede lid wordt 'EPA-adviseur' vervangen door 'EP-adviseur' en wordt na 'alsmede een beschrijving van de mogelijke energiebesparingsmaatregelen,' ingevoegd 'de duurzame warmte- en elektriciteitsopties'.

4. Onder vernummering van het derde tot en met zesde lid tot vierde tot en met zevende lid wordt een lid ingevoegd, luidende:

3. De ondersteunende onderzoeken, bedoeld in artikel 5, eerste lid, onderdelen a, b, e, f, g, h, i, j, k, l, m of n, worden uitgevoerd na 1 januari 2024 en de rapportage van deze onderzoeken worden niet later dan twee jaar na indiening van de aanvraag voor de subsidie voor energieadvies aangeleverd.

5. Na het zevende lid (nieuw) wordt een lid toegevoegd, luidende:

8. In afwijking van het zevende lid wordt wel subsidie verstrekt indien het bestuursorgaan een orgaan van de gemeente betreft.

F

Artikel 6 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het opschrift wordt na 'aanvraag subsidie voor energieadvies' ingevoegd 'en overige ondersteunende onderzoeken' en vervalt 'of procesbegeleiding of DMJOP'.
2. Het eerste lid komt te luiden:

1. Een aanvraag voor subsidie op grond van:

a. artikel 5, eerste lid, onderdelen c en d, wordt in de periode van 23 januari 2023 tot en met 31 december 2027 ingediend met gebruikmaking van een door de Minister elektronisch beschikbaar gesteld formulier; of

b. artikel 5, eerste lid, onderdelen a, b, e, f, g, h, i, j, k, l, m of n, wordt in de periode van 1 januari 2024 tot en met 31 december 2027 ingediend met gebruikmaking van een door de Minister elektronisch beschikbaar gesteld formulier.

3. Het tweede lid wordt als volgt gewijzigd:

a. In onderdeel e wordt na 'certificaat' ingevoegd ', alsmede de naam, het adres en het inschrijfnummer bij de Kamer van Koophandel van de adviseurs van de overige ondersteunende onderzoeken als bedoeld in artikel 5, eerste lid;'

b. In onderdeel f wordt 'EPA-adviseur' vervangen door 'EP-adviseur'.

c. In onderdeel g wordt 'van het energieadvies' vervangen door 'van alle door deze vereniging in opdracht gegeven en afgeronde ondersteunende onderzoeken, bedoeld in artikel 5, eerste lid'.

d. Onderdeel h komt te luiden:

h. een digitale versie van alle door deze vereniging in opdracht gegeven en afgeronde ondersteunende onderzoeken, bedoeld in artikel 5, eerste lid;

G

Artikel 7 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het tweede lid, onderdeel a, onderdeel 2°, komt te luiden:

2°. het toegevoegde isolatiemateriaal een Rd-waarde van ten minste 3,5 m²K/W heeft en in geval van een monument een Rd-waarde van ten minste 2,5 m²K/W heeft; en

2. Het tweede lid onderdeel b, onderdeel 2°, komt te luiden:

2°. het toegevoegde isolatiemateriaal een Rd-waarde van ten minste 3,5 m²K/W heeft en in geval van een monument een Rd-waarde van ten minste 2,5 m²K/W heeft;

3. Het tweede lid, onderdeel c, komt te luiden:

c. glas-, kozijnpaneel- of deurisolatie in de bestaande thermische schil door het vervangen van:

1°. ten minste 8 m² per appartement van de oppervlakte van glas, kozijnpanelen of deuren door HR++ glas, eventueel in combinatie met nieuwe isolerende kozijnpanelen of nieuwe isolerende deuren met een Ud-waarde van ten hoogste 1,5 W/ m²K;

2°. ten minste 8 m² per appartement van de oppervlakte van glas, kozijnpanelen of deuren door triple-glas, in combinatie met een nieuw isolerend kozijn met een Uf-waarde van ten hoogste 1,5 W/ m²K, eventueel in combinatie met nieuwe isolerende kozijnpanelen of nieuwe isolerende deuren met een Ud-waarde van ten hoogste 1,0 W/ m²K;

3°. ten minste 3 m² per monumentaal appartement van de oppervlakte van glas, kozijnpanelen, deuren met hoogrendementsglas of het plaatsen van voor- of achterzetbeglazing met een Ug-waarde van ten hoogste 3,0 W/m²K of voor kozijnpanelen met een Up-waarde van ten hoogste 3,0 W/m²K of nieuwe isolerende deuren met een Ud-waarde van ten hoogste 2,0 W/m²K;

4°. ten minste 3 m² per monumentaal appartement van de oppervlakte van glas, kozijnpanelen, deuren met hoogrendementsglas of het plaatsen van voor- of achterzetbeglazing met een Ug-waarde van ten hoogste 2,0 W/m²K of voor kozijnpanelen met een Up-waarde van ten hoogste 2,0 W/m²K of nieuwe isolerende deuren met een Ud-waarde van ten hoogste 1,5 W/m²K;

4 Na het vierde lid wordt een lid toegevoegd, luidende:

5. Indien niet alle leden van de vereniging eigenaar-bewoners zijn, voldoen de maatregelen aan de eisen van energiebesparing als bedoeld in artikel 38bis, zesde lid, van de Algemene groepsvrijstellingsverordening.

H

Artikel 10 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het zevende lid wordt 'vierde' vervangen door 'vijfde'.
2. In het achtste lid wordt 'vierde' vervangen door 'vijfde' en vervalt 'of' aan het slot van onderdeel e en worden, onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel f door een puntkomma, drie onderdelen toegevoegd, luidende:

g. Subsidieregeling procesondersteuning voor opschaling renovatieprojecten;

h. Regeling waardevermeerdering woningen gaswinning Groningenveld; of

i. Subsidieregeling verduurzaming, onderhoud en verbetering gebouwen aardbevingsgebied Groningen.

3. In het negende lid wordt 'artikel 38, derde lid, onder a,' vervangen door 'artikel 38bis'.

4. In het tiende lid wordt 'BRL 9500, deel 02' vervangen door 'BRL 9500-MWA-W'.

I

Artikel 11 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het tweede lid, onderdeel b, onder 2°, wordt 'artikel 38' vervangen door 'artikel 38bis'.

2. Het derde lid, onderdeel b, komt te luiden:

b. het adres of de kadastrale aanduiding van het gebouw of groep van gebouwen ten behoeve waarvan subsidie wordt aangevraagd, of in het geval de aanvraag een aanvraag voor een monument betreft, een verklaring dat het gebouw waarvoor subsidie wordt aangevraagd, een monument is. De Minister kan aanvullend bewijs opvragen waaruit blijkt dat het gebouw waarvoor subsidie wordt aangevraagd een monument is.

3. In het vijfde lid wordt 'de-minimisverklaring' vervangen door 'de-minimisverordening'.

J

In het kopje van hoofdstuk IV wordt 'Advisering over oplaadpunten' vervangen door 'Oplaadpuntenadvies en basislaadinfrastructuur'.

K

Artikel 12 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid komt te luiden:

1. De Minister kan aan een vereniging subsidie verstrekken voor:

a. advisering door een bij de Kamer van Koophandel ingeschreven adviseur over de realisatie van één of meer oplaadpunten op de parkeergelegenheid van het gebouw of groep van gebouwen van een vereniging en waarin zich ten minste één koopwoning bevindt;

b. het installeren van basislaadinfrastructuur, indien de vereniging alle parkeerplaatsen voorziet van basislaadinfrastructuur.

2. In het tweede lid wordt na 'op grond van het eerste lid wordt' ingevoegd 'voor de subsidiabele activiteiten, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a en b afzonderlijk'.

3. In het derde lid wordt na 'Een subsidie' ingevoegd 'op grond van het eerste lid, onderdeel a,'.

L

Artikel 13 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het kopje wordt na 'voorwaarden oplaadpuntenadvies' ingevoegd 'en basislaadinfrastructuur' .

2. In het eerste lid wordt 'artikel 12, eerste lid' vervangen door 'artikel 12, eerste lid, onderdeel a,'.

3. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:

3. Het installeren van de basislaadinfrastructuur omvat de volgende activiteiten:
- a. het installeren van onderverdeekasten;
  - b. het installeren van bekabeling naar alle parkeerplaatsen;
  - c. het installeren van een voorziening die het mogelijk maakt om:
    - 1°. beschikbare stroom optimaal te verdelen over de op te laden voertuigen en te laden op optimale momenten; en
    - 2°. het laden tijdelijk te vertragen of te stoppen ter voorkoming van overbelasting van het stroomnetwerk in het gebouw;
  - d. het installeren van een voorziening waarmee de oplaadpunten gelijktijdig kunnen worden uitgeschakeld en dit kenbaar te maken bij de toegang;
  - e. het installeren van een datanetwerk.

M

Artikel 14 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het kopje wordt 'advisering over oplaadpunten' vervangen door 'oplaadpuntenadvies en basislaadinfrastructuur'.

2. Het eerste lid komt te luiden:

1. Een aanvraag voor een subsidie als bedoeld in artikel 12 kan worden ingediend tot en met 31 december 2027.

3. Na het eerste lid wordt een lid ingevoegd, luidende:

2. Een vereniging kan ten behoeve van een gebouw op grond van artikel 12, eerste lid onderdeel b, een aanvraag doen voor een subsidie waarvoor op grond van artikel 17, vierde lid, subsidie wordt verstrekt voor het aandeel koopwoningen en het aandeel huurwoningen binnen de vereniging. De subsidie die wordt verstrekt ten behoeve van het aandeel huurwoningen binnen de vereniging, kan staatssteun bevatten en gerechtvaardigd worden door inachtneming van de voorwaarden van:

1°. de de-minimisverordening;

2°. artikel 38 van de Algemene groepsvrijstellingsverordening; of

3°. artikel 41 van de Algemene groepsvrijstellingsverordening.

4. In het derde, vierde en vijfde lid wordt na 'aanvraag' telkens ingevoegd 'als bedoeld in artikel 12, eerste lid, onderdeel a,'.

5. Na het vijfde lid (nieuw) wordt onder vernummering van het zesde lid tot het zevende lid een lid ingevoegd, luidende:

6. De aanvraag als bedoeld in artikel 12, eerste lid, onderdeel b, bevat:

- a. een opgave van het aantal parkeerplaatsen;
- b. een offerte met een technische omschrijving die aantoont dat de basislaadinfrastructuur faciliteert dat ieder individueel lid van de vereniging door het installeren van de basislaadinfrastructuur toegang kan krijgen tot een oplaadpunt en waaruit blijkt welke activiteiten als bedoeld in artikel 13, derde lid, onderdeel zijn van de installatie van de basislaadinfrastructuur;
- c. een bewijsstuk dat aantoont dat alle parkeerplaatsen of het gehele parkeerterrein in eigendom is van de leden van de vereniging;
- d. een positief algemene ledenvergadering besluit van de vereniging over de aanleg van basislaadinfrastructuur;
- e. indien niet alle leden van de vereniging eigenaar-bewoners zijn: een verklaring waaruit blijkt dat de leden die niet-eigenaar bewoner zijn, niet meer subsidie ontvangen dan is toegestaan op basis van de de-minimisverordening als het totale subsidiabele bedrag van die leden niet meer dan €25.000 bedraagt.

N

Artikel 15 komt te luiden:

Artikel 15. Hoogte subsidie energieadvies en overige ondersteunende onderzoeken

De subsidie, bedoeld in artikel 5, eerste lid, bedraagt 50% van de kosten, inclusief btw van het energieadvies, DMJOP, procesbegeleiding en onderzoeken als bedoeld in artikel 5, eerste lid, met een maximum van:

- a. €10.000 indien het gebouw of de groep gebouwen bestaat uit maximaal tien woningen;
- b. €15.000 indien het gebouw of de groep gebouwen bestaat uit elf tot en met dertig woningen;
- c. €20.000 indien het gebouw of de groep gebouwen bestaat uit meer dan dertig woningen.

O

In artikel 16, eerste lid, onderdelen a, b en c, wordt 'is' telkens vervangen door 'wordt'.

P

Artikel 17 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid, onderdeel c, komt te luiden:

c. glas-, kozijnpaneel- of deurisolatie in de bestaande thermische schil, voor zover de totale subsidiabele kosten door het vervangen van een te isoleren oppervlakte van ten minste:

1°. 8 m² per appartement van, glas, kozijnpanelen of deuren door HR ++ glas, eventueel in combinatie met nieuwe isolerende deuren als bedoeld in artikel 7, tweede lid, onderdeel c, subonderdeel 1°, € 46 per vierkante meter van de te isoleren oppervlakte;

2°. 8 m² per appartement van, glas of kozijnpanelen door nieuwe isolerende kozijnpanelen, € 20 per vierkante meter, voor zover de subsidiabele kosten mede betrekking hebben op het vervangen van glas door HR++ glas, als bedoeld in subonderdeel 1°;

3°. 8 m² per appartement van, glas, kozijnpanelen of deuren door triple-glas, in combinatie met een nieuw isolerend kozijn met een maximale Uf-waarde (W/ m²K) van 1.5, eventueel in combinatie met nieuwe isolerende deuren als bedoeld in artikel 7, tweede lid, onderdeel c, subonderdeel 2°, € 131 per vierkante meter van de te isoleren oppervlakte; of

4°. 8 m² per appartement van glas of kozijnpanelen door nieuwe isolerende kozijnpanelen, € 90 per vierkante meter, voor zover de subsidiabele kosten mede betrekking hebben op het vervangen van glas door triple glas, bedoeld in subonderdeel 3°;

5°. 3 m² per monumentaal appartement van, glas, kozijnpanelen of deuren door hoogrendementsglas, eventueel in combinatie met nieuwe isolerende deuren of het plaatsen van voor- of achterzetbeglazing als bedoeld in artikel 7, tweede lid, onderdeel c, subonderdeel 3°, € 46 per vierkante meter van de te isoleren oppervlakte;

6°. 3 m² per monumentaal appartement van, glas of kozijnpanelen door nieuwe isolerende kozijnpanelen, € 20 per vierkante meter, voor zover de subsidiabele kosten mede betrekking hebben op het vervangen van glas door hoogrendementsglas, bedoeld in subonderdeel 5°;

7°. 3 m² per monumentaal appartement van, glas, kozijnpanelen of deuren door hoogrendementsglas eventueel in combinatie met nieuwe isolerende deuren of het plaatsen van voor- of achterzetbeglazing als bedoeld in artikel 7, tweede lid, onderdeel c, subonderdeel 4°, €85 per vierkante meter van de te isoleren oppervlakte; of

8°. 3 m² per monumentaal appartement van glas of kozijnpanelen door nieuwe isolerende kozijnpanelen, € 40 per vierkante meter, voor zover de subsidiabele kosten mede betrekking hebben op het vervangen van glas door hoogrendementsglas, bedoeld in subonderdeel 7°;

2. Onder vernummering van het tweede tot en met vijfde lid tot derde tot en met zesde lid, wordt na het eerste lid een lid ingevoegd, luidende:

2. In afwijking van het eerste lid, onderdeel a, onder 1°, is voor het isoleren van het dak niet vereist dat 70% van het gehele oppervlakte van het dak wordt geïsoleerd, maar volstaat het volledig isoleren van de hoofd en de nevendaken in de bestaande thermische schil van het gebouw, indien:

- a. Er sprake is van gebouwen met een oppervlakte van het gehele dak voor meer dan 30% aan dakterrassen en balkons die liggen boven woningen van leden van de vereniging;
- b. Als de verduurzaming van die dakterrassen en balkons slechts tegen disproportionele hoge kosten kan worden uitgevoerd. Disproportioneel hoge kosten zijn kosten die ten minste tweemaal hoger liggen ten opzichte van een te isoleren oppervlakte van een dak met een vergelijkbaar oppervlakte dat niet uit dakterrassen en balkons bestaat.

Q

Na artikel 17 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 17a. Biobased milieuvriendelijk isolatiemateriaal

1. Indien is geïnvesteerd in biobased isolatiemateriaal wordt de op grond van artikel 17, eerste tot en met vijfde lid, berekende subsidie per vierkante meter vermeerderd met:

- a. € 5 in geval van een investering in dakisolatie;
- b. € 1,50 in geval van een investering in zolderisolatie of spouwmuurisolatie;
- c. € 6 in geval van een investering in gevelisolatie;
- d. € 2 in geval van een investering in vloerisolatie;
- e. € 1 in geval van een investering in bodemisolatie.

2. De bedragen, genoemd in het eerste lid, worden niet gehalveerd in het geval er sprake is van de situatie, bedoeld in artikel 17, derde lid.

R

Artikel 20 komt te luiden:

Artikel 20. Maximale subsidie

1. De subsidie voor een vereniging bedraagt per appartement gemiddeld ten hoogste € 15.000 op grond van artikel 10, eerste lid, en ten hoogste € 20.000 op grond van artikel 9, eerste en tweede lid.
2. De totale subsidie voor een vereniging op grond van artikel 10, eerste en tweede lid, bedraagt ten hoogste € 2.500.000.
3. Indien het een aanvraag voor een subsidie als bedoeld in artikel 11, tweede lid, onderdeel b, onderdeel 2° of 3°, betreft, dan bedraagt de totale subsidie voor een vereniging op grond van artikel 10, eerste lid, ten hoogste 30% van de voor staatssteun in aanmerking komende kosten van de te treffen energiebesparende isolatiemaatregelen, duurzame warmteopties en aanvullende energiebesparende maatregelen of het zeer energiezuinig pakket.

S

Na artikel 20 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 20a. Maximale subsidie oplaadpuntenadvies en basislaadinfrastructuur

1. De subsidie voor een vereniging voor het oplaadpuntenadvies bedoeld in artikel 12, eerste lid, onderdeel a, bedraagt ten hoogste 75 procent van de kosten voor de advisering, met een maximum van € 1.500.
2. De subsidie bedoeld in artikel 12, eerste lid, onderdeel b, voor het installeren van basislaadinfrastructuur bedraagt €100 per parkeerplaats.

T

Aan artikel 23, eerste lid, wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:

c. het installeren van basislaadinfrastructuur, te laten uitvoeren binnen een termijn van twaalf maanden na subsidieverlening.

U

In artikel 25, eerste lid, wordt 'energiebesparende maatregelen en' vervangen door 'energiebesparende maatregelen,' en na 'het zeer energiezuinig pakket' wordt ingevoegd 'en het installeren van basislaadinfrastructuur'.

V

In artikel 26, eerste lid, wordt '€500.000' vervangen door '€100.000'.

W

Artikel 28 wordt als volgt gewijzigd:

1. Voor de tekst wordt een '1.' Geplaatst.
2. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:

2. Het energieadvies als bedoeld in artikel 5, tweede lid, komt ook voor subsidie in aanmerking als het in de periode tot en met 1 juli 2024 is opgesteld door een persoon die voldoet aan de eisen aan de vakbekwaamheid van 'EPA-adviseur' conform bijlage 2 van BRL 9500, deel 2.

Artikel II

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 januari 2024.

Deze regeling zal met toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

De minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening,

Hugo de Jonge

TOELICHTING

I. Algemeen deel

1. Inleiding

Deze regeling strekt ertoe de Subsidieregeling verduurzaming voor verenigingen van eigenaars (hierna: SVVE) aan te passen om de regeling onder andere toegankelijker te maken voor eigenaars van monumenten, een subsidie voor de basislaadinfrastructuur mogelijk te maken, meer soorten onderzoek te subsidiëren en extra subsidie voor biobased milieuvriendelijke isolatiematerialen mogelijk te maken. De SVVE stelt subsidie beschikbaar voor verenigingen van eigenaars (hierna: vve's), wooncoöperaties en woonverenigingen (gezamenlijk worden deze drie types verenigingen in de SVVE gedefinieerd als: verenigingen) die verduurzamingsmaatregelen laten uitvoeren aan hun gebouw of gebouwen. De SVVE is ingevoerd in januari 2023 en wordt uitgevoerd door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) in naam van de Minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening.

2. Inhoud

In deze regeling zullen verschillende wijzigingen worden doorgevoerd. De wijzigingen worden hierna toegelicht. De aanleiding voor het aanpassen van de SVVE is een aantal toezeggingen aan de Kamer en suggesties vanuit marktpartijen en de RVO om de regeling te verbeteren. De belangrijkste wijzigingen in deze regeling zijn: het uitbreiden van (energie)adviezen, versoepelen van voorwaarden voor monumenten, bonussubsidie voor biobased isolatiematerialen, stimuleren van voorzieningen bij vve's voor elektrisch rijden met oplaadpuntenadvies en subsidie basislaadinfrastructuur. Al deze wijzigingen dragen bij aan het stimuleren van de verduurzaming door verenigingen en daarmee aan de doelstelling van de SVVE. Versnelling van verduurzaming door verenigingen is van groot belang omdat dit tot nu toe een doelgroep is die achterloopt. Dit komt o.a. door een ingewikkeld besluitvormingsproces omdat de belangen van de individuele eigenaren uiteen kunnen lopen. Hieronder worden de wijzigingen toegelicht.

SVVE toegankelijker voor monumenten

Om de SVVE toegankelijker te maken voor monumenten worden voor monumenten de minimale isolatiewaarden verlaagd en wordt er ook subsidie gegeven op voor- en achterzetbeglazing. Monumenten kunnen moeilijk voldoen aan een aantal eisen in de huidige SVVE omdat deze niet of in beperkte mate toepasbaar zijn op monumenten. Zo hebben veel monumenten geen spouwmuur of mag er geen HR++ glas of buitengevelisolatie worden aangebracht vanwege de monumentale waarde. Ook kan het voorkomen dat de bouwtechnische aard van het monument toepassing van bepaalde isolatiepakketten onmogelijk maakt. In 2022 is de Kamer over dit voornemen geïnformeerd¹.

Uitbreiding subsidie voor adviezen die nodig zijn voor verduurzaming

De subsidiemogelijkheid voor energieadvies en Duurzaam meerjaren onderhoudsplan (DMJOP) binnen de SVVE wordt aangepast en uitgebreid. Advies en begeleiding is namelijk van essentieel belang voor het starten en slagen van verduurzamingsprojecten van verenigingen. Met deze wijziging wordt het mogelijk om subsidie aan te vragen voor diverse onderzoeken die de betreffende vereniging van belang acht om te komen tot een besluit voor verduurzaming van het gebouw, zoals energieadvies, flora- en fauna onderzoek, ventilatie-onderzoek, asbestonderzoek, etc. Ook procesbegeleiding tot aan de definitieve besluitvorming van de vereniging wordt subsidiabel. Bovendien worden de subsidiebedragen voor adviezen verhoogd. De percentages worden echter verlaagd van 75% naar 50% omdat er minder voorwaarden worden gesteld en ook meer ondersteunende onderzoeken subsidiabel zijn die niet direct leiden tot verduurzaming (zoals asbestonderzoek), maar wel kunnen bijdragen aan het versnellen van het verduurzamingsproces.

Bonus voor biobased milieuvriendelijk isolatiemateriaal

Er wordt een bonus voor biobased, milieuvriendelijke isolatiematerialen ingevoerd. Het is al mogelijk om te isoleren met biobased isolatiematerialen en hiervoor subsidie te verkrijgen op grond

---

¹ Kamerstuk 32 156, nr. 119

van de SVVE. Echter hebben biobased isolatiematerialen gemiddeld een hogere kostprijs dan reguliere isolatie. Dit kan voor aanvragers een reden zijn om te kiezen voor een minder milieuvriendelijk alternatief en voor installateurs om geen biobased isolatiemateriaal op te nemen in hun pakket. Met een subsidiebonus kan zowel de vraag als het aanbod worden gestimuleerd. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan de motie van de leden Boulakjar en Bromet², over het bevorderen van biobased isolatiemaatregelen.

Oplaadpuntenadvies en basislaadinfrastructuur

De subsidie voor oplaadpuntenadvies wordt verlengd tot en met 31 december 2027 en bovendien wordt de regeling uitgebreid met subsidie voor het realiseren van de basislaadinfrastructuur die nodig is om alle parkeerplaatsen van een oplaadpunt te voorzien. Zo kan de vereniging toekomstbestendig zijn voor elektrisch rijden.

In het regeerakkoord is afgesproken dat uiterlijk 2030 alle nieuw verkochte auto's in Nederland emissieloos zijn. In de praktijk betekent dit dat het aandeel elektrische auto's de komende jaren flink zal toenemen. Om in de laadbehoefte van deze auto's te voorzien moeten ook de parkeerplaatsen van verenigingen worden voorzien van oplaadpunten. Sinds 2022 kunnen verenigingen vanuit de SVVE al subsidie krijgen voor een oplaadpuntenadvies. Uit een enquête blijkt dat de subsidie en het advies een positief effect hebben op de besluitvorming binnen een vereniging. De benodigde investeringen door de vereniging voor een toekomstgerichte basislaadinfrastructuur vormen echter nog een belemmering. Met een subsidie wordt deze belemmering voor de verenigingen voor een deel weggenomen waarmee de realisatie van de oplaadpunten een versnelling krijgt.

Terrasdaken: versoepeling subsidievoorwaarde

Voor gebouwen met een groot oppervlak aan dakterrassen en balkons boven de woningen, wordt het met deze wijziging mogelijk om af te wijken van het vereiste dat 70% van het gehele dak moet worden geïsoleerd. Het volledig isoleren van de hoofd- en de nevendaken in de bestaande thermische schil van het gebouw volstaat dan. Voor zulke gebouwen geldt namelijk vaak dat verduurzaming van die dakterrassen en balkons slechts tegen disproportioneel hoge kosten kan worden uitgevoerd. In de praktijk betekent dit vaak dat er dan geen dakisolatie wordt toegepast.

Energieadviseurs

De **diplomering**³ voor vernieuwde Energieprestatieopleidingen is gewijzigd; de oude diplomering wordt niet meer afgegeven waardoor de energieadviezen benodigd voor een subsidieaanvraag voor de SVVE uitgevoerd moeten worden door energieadviseurs met een diploma volgens de nieuwe kwaliteitsborging: 'BRL 9500-MWA-W'. Tot en met 1 juli 2024 is er sprake van een overgangperiode waarbij ook EPA-adviseurs nog energieadviezen kunnen geven.

3. Verhouding tot hoger en ander nationaal recht

Kaderwet overige BZK-subsidies, Kaderbesluit BZK-subsidies en Algemene wet bestuursrecht

De SVVE is gebaseerd op de Kaderwet overige BZK-subsidies en het Kaderbesluit BZK-subsidies (hierna: Kaderwet en Kaderbesluit). De Kaderwet en het Kaderbesluit vormen het kader waarbinnen SVVE-subsidies worden verstrekt. Dat betekent dat regels uit de wet en het besluit eveneens van toepassing zijn op SVVE-subsidies, tenzij de SVVE bepaalt dat er afwijkende regels gelden. Naast de Kaderwet en het Kaderbesluit is de Algemene wet bestuursrecht (Awb) van belang voor subsidieverstreking. In titel 4.2 van de Awb zijn regels gesteld over subsidies die gelden voor iedere subsidie van de overheid, inclusief de SVVE. In de Awb zijn bijvoorbeeld regels te vinden over de inhoud van de beschikking, gronden waarop de subsidieaanvraag geweigerd kan worden en intrekking of wijziging van de subsidie.

ISDE

Sinds 1 januari 2021 kunnen eigenaar-bewoners op grond van de Investeringssubsidie duurzame energie en energiebesparing (ISDE) subsidie aanvragen voor onder andere isolatiemaatregelen. Sinds 1 januari 2023 zijn de onderdelen voor vve's vanuit de ISDE overgegaan naar de SVVE, namelijk subsidie voor warmtepompen, zonneboilers en warmtenetten. De hier voorgestelde

---

² Kamerstuk 32 813, nr. 1023.

³ [EP-Examen: Het behalen van jouw Energieprestatiecertificaat \(cito.nl\)](#).

wijzigingen m.b.t. monumenten en biobased isolatiemateriaal zullen per 2024 ook in de ISDE worden doorgevoerd voor eigenaar-bewoners zodat de regelingen voor de verschillende doelgroepen zoveel mogelijk gelijk blijven. Waar mogelijk worden de verschillende regelingen voor verduurzaming van gebouwen op elkaar afgestemd.

Staatssteun

In deze wijzigingsregeling zijn regels opgenomen die voortkomen uit het staatssteunrecht. Als de overheid subsidie verleent aan een onderneming kan dit te kwalificeren zijn als staatssteun. Het begrip 'onderneming' dient daarbij breed uitgelegd te worden: het uitvoeren van een economische activiteit (ook zonder winst oogmerk) kan erop zichzelf al toe leiden dat er sprake is van een onderneming. De activiteit die aanvragers onder deze subsidieregeling verrichten, te weten het (laten) verduurzamen van eventueel huurwoningen binnen de vereniging, kan doorgaans gezien worden als economische activiteit. Hierdoor is er sprake van staatssteun bij subsidies die ten goede komen aan gemengde vve's.

Voor verlening van deze subsidie dient tevens te worden vastgesteld dat er geen sprake is van een onderneming in moeilijkheden als bedoeld in artikel 2, achtste lid, van de Algemene groepsvrijstellingsverordening (AGVV). Ook mag er geen sprake zijn van een onderneming ten aanzien waarvan een bevel tot terugvordering van steun uitstaat als bedoeld in artikel 1, vierde lid, onder a, van de AGVV. Op 1 juli 2023 zijn er wijzigingen in de Algemene groepsvrijstellingsverordening in werking getreden. Om de SVVE in overeenstemming te brengen met deze wijzigingen, zijn er een aantal wijzigingen doorgevoerd in de regeling:

- waar eerst een beroep werd gedaan op artikel 38 AGVV, is dit gewijzigd naar artikel 38bis AGVV en is de aanvullende voorwaarde opgenomen dat per gebouw een verbetering in energieprestatie van ten minste 20% dient op te treden bij toepassing van de maatregelen (artikel 38bis, zesde lid, AGVV⁴). Ingevolge artikel 38bis lid 7 AGVV kunnen maatregelen die steun ten behoeve van de verbetering van de energie-efficiëntie van het gebouw worden gecombineerd met steun voor bijvoorbeeld warmtepompen, de installatie van stadsverwarming of het aanleggen van oplaadinfrastructuur. Deze maatregelen kunnen dus worden meegenomen voor de berekening van een energiebesparing van 20%;
- Decentrale overheden kennen een transparantieplichting inzake het verlenen van staatssteun. Op grond van artikel 9 lid 1 sub c AGVV zijn zij verplicht om via de State Transparency Aid Module informatie te verstrekken over verleende staatssteun.⁵ De grens om maatregelen te publiceren in de Transparency Aid Module is verlaagd naar €100.000,-⁶ de regeling is overeenkomstig aangepast.

De wijziging van de Algemene groepsvrijstellingsverordening heeft effect op de SVVE en de oorspronkelijke toelichting daarop. Er moet voortaan immers rekening worden gehouden met artikel 38bis, zesde lid, AGVV bij het nemen van isolerende maatregelen als bedoeld in artikel 7 van deze regeling. Artikel 38bis, zesde lid, AGVV houdt kortgezegd in dat een ondernemer (verhuurder) ten minste 20% energiebesparing moet realiseren indien hij gebruikmaakt van subsidie voor isolerende maatregelen. Dit heeft als gevolg dat gemengde vve's, moeten voldoen aan deze energiereductie eis als zij het gebouw (wat de eigenaren gezamenlijk in eigendom hebben) willen verduurzamen. Voor de wijzigingen (basislaadinfrastructuur en biobased materiaal) die in de SVVE worden doorgevoerd, heeft het staatssteunrecht overigens niet grote gevolgen. Verder zal de toevoeging van subsidie voor biobased materiaal geschieden op grond van artikel 38bis van de AGVV, binnen de voorwaarden die reeds zijn gesteld.

Basislaadinfrastructuur de-minimisverordening en AGVV

Bij subsidies van minder dan €25.000,- kunnen gemengde verenigingen die een aanvraag doen op grond van deze regeling gebruik maken van de de-minimisverordening. Voor een toelichting hierop verwijs ik naar paragraaf 3.1 van het algemeen deel van de toelichting bij de SVVE. Bij subsidies van meer dan €25.000,- kunnen gemengde verenigingen die een aanvraag doen op grond van deze regeling kiezen tussen de Algemene groepsvrijstellingsverordening of de de-minimisverordening. Bij keuze voor de Algemene groepsvrijstellingsverordening zal de subsidie

⁴ [L_2023167NL_01000101.xml \(europa.eu\)](#)

⁵ [Transparantie - Europa decentraal](#): de State Aid Transparency Aid Module is een instrument waarmee decentrale overheden informatie kunnen verstrekken over verleende staatssteun.

⁶ Artikel 9, lid 1, sub c, AGVV.

worden verleend met inachtneming van artikel 36a van de AGVV (en de algemene voorwaarden uit hoofdstuk I van de AGVV). Voor deze subsidies geldt op grond van artikel 36a, lid 6, van de AGVV een maximale steunintensiteit van 20% van de in aanmerking komende kosten. Met dit percentage is rekening gehouden, door de hoogte van het forfaitaire bedrag voor het installeren van basislaadinfrastructuur zo vast te stellen dat deze steunintensiteit niet zal worden overschreden. Ook wordt voldaan aan het zevende lid, waarin wordt bepaald dat niet meer van 40% van het budget van de regeling naar één onderneming zal gaan. Daarnaast geldt op grond van de Algemene groepsvrijstellingsverordening het maximum van een budget van € 30 miljoen per jaar voor de regeling, hieraan wordt voldaan. Daarvoor telt alle steun mee voor dezelfde in aanmerking komende kosten.

Ook heeft dit tot gevolg dat er sprake moet zijn van een aantoonbaar stimulerend effect van de subsidies, waardoor de subsidies alleen voorafgaand aan het verrichten van de activiteiten kunnen worden aangevraagd.

Kennisgeving op grond van de AGVV

Op grond van artikel 11 van de AGVV zal de Minister via het elektronische aanmeldingssysteem van de Europese Commissie de beknopte informatie over de voor toepassing van de AGVV relevante wijzigingen in deze regeling doen toekomen (kennisgeving). Het gaat dan om de informatie als bedoeld in bijlage II van de AGVV die binnen 20 werkdagen na de inwerkingtreding van deze subsidieregeling moet zijn verstuurd. Aangezien dit een verplichting van de Minister is, waarvoor geen nadere gegevens van de subsidieaanvragers nodig zijn, is het stellen van nadere regels in deze subsidieregeling niet nodig. Wanneer een individuele steunverlening de grens van € 500.000 overschrijdt, zal er zorg worden gedragen voor publicatie van de steunmaatregel conform artikel 9, eerste lid, sub c, van de AGVV.

3.2 Verhouding tot andere relevante nationale regelgeving

In onderstaand schema zijn de subsidiabele activiteiten die binnen de SVVE vallen dikgedrukt gemaakt. Andere subsidieregelingen met vergelijkbare activiteiten zijn ook opgenomen. Ook zijn andere relevante subsidieregelingen van het Rijk opgenomen voor verenigingen. Het schema is aangepast op de wijzigingen in de regeling en nieuw opgestelde regelingen.

Wat	Wie	Regeling
Energieadvies	(gemengde) verenigingen⁷	SVVE
	verhuurders	SVOH ⁸
Energiebesparende isolatiemaatregelen (evt. aanvullende maatregelen)	(gemengde) verenigingen	SVVE
	verhuurders	SVOH
	eigenaar-bewoners	ISDE
	(gemengde) verenigingen	SVVE
Zonneboiler	eigenaar-bewoners en zakelijke gebruikers (waaronder verhuurders)	ISDE
	(gemengde) verenigingen	SVVE
Warmtepomp (laag vermogen)	eigenaar-bewoners en zakelijke gebruikers (waaronder verhuurders)	ISDE
	(gemengde) verenigingen	SVVE
Aansluiting op een warmtenet	verenigingen	SVVE
	gemengde verenigingen en verhuurders	SAH ⁹
	eigenaar-bewoners	ISDE

⁷ Een gemengde vereniging is een vereniging waarvan minstens 1 woning van een eigenaar-bewoner is.

⁸ Bij de SVOH wordt onder verhuurders verstaan dat zij in de gereguleerde huursector actief zijn.

⁹ Bij de SAH wordt onder verhuurders verstaan: woningcorporaties, institutionele beleggers en zakelijke en particuliere verhuurders

Zeer energiezuinig pakket	(gemengde) verenigingen	SVVE
	(gemengde) verenigingen	SVVE
Oplaadpuntenadvies en basislaadinfrastructuur	(gemengde) verenigingen¹⁰, eigenaar-bewoners	SPOR
	eigenaar-bewoners (en individuele leden van een vereniging)	ISDE
<i>Procesondersteuning van samenwerkingsverbanden van woningeigenaren</i>	gemengde verenigingen¹¹ en verhuurders	SAH
<i>Afsluiten kookgas (enkel als aansluiting warmtenet al gerealiseerd is)</i>	zakelijke gebruikers (waaronder (gemengde) verenigingen)	ISDE
<i>Afsluiten kookgas</i>	verenigingen	SCE
<i>Zon-PV en kleinschalige windturbine</i>	Zakelijke gebruikers (waaronder (gemengde) verenigingen en verhuurders)	SDE++
<i>Grootschalige zon-PV, wind of water energieopwekking</i>	(gemengde) verenigingen, eigenaar-bewoners	Subsidieregeling verduurzaming, onderhoud en verbetering gebouwen aardbevingsgebied Groningen; Regeling waardevermeerdering woningen gaswinning Groningenveld
<i>Opwekking grootschalige hernieuwbare energie (zoals warmtepompen vanaf 500 kW)</i>		
<i>Specifieke subsidies woningverbetering Groningen</i>		

4. Gevolgen

4.1 Administratieve lasten

De administratieve lasten als gevolg van de SVVE bestaan uit de kosten behorend bij de informatieverplichtingen aan de overheid. Deze kosten doen zich alleen voor als iemand zelf besluit subsidie op basis van de SVVE aan te willen vragen. Er is dus geen sprake van een verplichting en de inspanning levert na een positief besluit subsidie op. Desalniettemin is het belangrijk deze lasten beperkt te houden. Met deze wijzigingsregeling verandert in sommige gevallen de lastendruk voor verenigingen. De gevraagde aanvraaggegevens wijzigen voor adviezen, monumenten, terrasdaken en basislaadinfrastructuur. Deze extra lastendruk levert echter ook meer of extra subsidie op voor verenigingen.

Een inschatting kan worden gemaakt van de administratieve lasten van deze wijzigingen. Wanneer, zoals voorgeschreven in de Rijksbrede methodiek voor regeldrukeffecten¹², uitgegaan wordt van 17

¹⁰ Een samenwerkingsverband is minimaal 30 koopwoningen, of minimaal 100 huurwoningen en minimaal twee verhuurders. Of een combinatie hiervan, waarbij geldt dat nog steeds aan één van de twee eisen voldaan moet worden. Daarnaast kunnen niet alle woningen in dezelfde vve zitten, dus of bijvoorbeeld twee vve's, of een vve in combinatie met huur/koopwoningen buiten de vve.

¹¹ Een samenwerkingsverband is minimaal 30 koopwoningen, of minimaal 100 huurwoningen en minimaal twee verhuurders. Of een combinatie hiervan, waarbij geldt dat nog steeds aan één van de twee eisen voldaan moet worden. Daarnaast kunnen niet alle woningen in dezelfde vve zitten, dus of bijvoorbeeld twee vve's, of een vve in combinatie met huur/koopwoningen buiten de vve.

¹² [Handboek-Meting-Regeldrukkosten.pdf \(atr-regeldruk.nl\)](#) .

euro aan kosten per uur die een burger besteedt aan administratieve lasten, komt dit uit op de volgende bedragen per wijziging:

- Adviezen: afhankelijk van de keuze voor de verschillende advies- en onderzoeksopties zullen er extra bewijsstukken bij de aanvraag moeten worden meegestuurd. Naar schatting kost dit 2 uur tijd van de aanvrager. De verwachte jaarlijkse administratieve lasten betreffen: € 6.800 (€ 17 x 2 uur x 200 aanvragen).
- Monumenten: indien een gebouw niet in een register geregistreerd staat als monument zal aanvullende informatie moeten worden aangeleverd om de monumentale status van een gebouw aan te tonen. Naar schatting kost dit 1 uur tijd van de aanvrager. De verwachte jaarlijkse administratieve lasten betreffen: € 850 (€ 17 x 1 uur x 50 aanvragen).
- Terrasdaken: er zal moeten worden aangetoond wat het percentage aan dakterras en balkons is en dat dit alleen tegen disproportioneel hoge kosten kan worden verduurzaamd. Naar schatting kost dit 2 uur tijd van de aanvrager. De verwachte jaarlijkse administratieve lasten betreffen: € 680 (€ 17 x 2 uur x 20 aanvragen).
- Basislaadinfrastructuur: er zullen verschillende bewijsstukken bij de aanvraag moeten worden meegestuurd (zoals offerte, positief ALV besluit, etc.). Naar schatting kost dit 2 uur tijd van de aanvrager. De verwachte jaarlijkse administratieve lasten betreffen: € 8.500 (€ 17 x 2 uur x 250 aanvragen).

Zoals aangegeven geldt dit echter alleen voor verenigingen die zelf besluiten subsidie aan te vragen. Er is geen sprake van een verplichting.

Adviescollege toetsing regeldruk (ATR): PM

4.2 Financiële gevolgen

De wijziging van de SVVE kent een ophoging van €10.000.000 van het subsidieplafond. De ophoging van het subsidieplafond voor de categorie 'advies over oplaadpunten en het installeren van basislaadinfrastructuur' naar € 10.000.000 is onder voorbehoud van nadere besluitvorming over dit budget door de Ministerraad in augustus. Mocht dit budget onverhoopt toch niet beschikbaar komen, dan wel de behandeling van de Begroting van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties¹³ nog niet door de Kamers zijn, dan zal deze categorie niet worden opgenomen in de definitieve regelingstekst. Concreet betekent dit dat de wijziging voor het subsidiëren van basislaadinfrastructuur dan uit de regelingstekst wordt gehaald.

5. Inbreng externe partijen

Internetconsultatie: PM

6. Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking op 1 januari 2024. Daarmee wordt aangesloten bij de vaste verandermomenten voor nieuwe regelgeving.

---

¹³ [VII Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties | Ministerie van Financiën - Rijksoverheid \(rijksfinancien.nl\)](https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/binnenlandse-zaken-en-koninkrijksrelaties)

II. Artikelsgewijs

Artikel 1

Er worden aan aantal begrippen nieuw geïntroduceerd en er zijn een aantal begrippen aangepast:

HR glas: de eisen voor een subsidie voor monumenten worden verruimd en er worden aangepaste isolatiewaarden ingevoegd voor glisolatie.

meldcode: Hiervoor wordt bij de definitie van meldcode ook een extra onderdeel toegevoegd voor monumenten.

EP adviseur: De opleidingen tot energieadviseur zijn aangepast op basis van de NTA8800, de nieuwe energieprestatie-methodiek. In lijn hiermee wordt de definitie van een energieadviseur gewijzigd zodat de definitie aansluit bij een aangepast opleidingsniveau dat vergelijkbaar is met de oude energieprestatie-methodiek. Dit heeft te maken met de ~~NEN-8800~~ waarop het oude diploma niet meer toereikend aansluit. Daarom wordt in de gewijzigde regeling EPA-adviseur telkens gewijzigd naar 'EP-adviseur' en 'BRL 9500' naar 'BRL 9500-MWA-W'. Het oude diploma komt thans per 1 juli 2024 te vervallen.

basislaadinfrastructuur: Basislaadinfrastructuur beslaat het totaal van de infrastructuur behorende bij de oplaadpunten waaronder de hoofdaansluiting en de bekabeling. Het oplaadpunt is hiervan uitgezonderd, vandaar dat er wordt gesproken over basislaadinfrastructuur. Verder moeten op de basislaadinfrastructuur oplaadpunten kunnen worden aangesloten die voldoen aan mode 3 of 4 als bedoeld in NEN 1010. Met mode 3 is bedoeld dat de auto wordt opgeladen met een laadkabel. Deze kabel heeft een stekker die in de auto gaat en een stekker die op een oplaadpunt past. Onder mode 4 wordt een zogenaamde snellader op gelijkstroom verstaan.

biobased milieuvriendelijk isolatiemateriaal: Biobased milieuvriendelijke isolatiematerialen zijn materialen die direct of indirect voortkomen uit biomassa, dat wil zeggen uit een materiaal van biologische oorsprong, waarbij materiaal ingebed in geologische formaties en/of gefossiliseerd materiaal wordt uitgesloten (EN 16575:2014). Voorbeelden zijn hout, vlas en hennep. Materiaal wordt beschouwd als 'biobased isolatiemateriaal' op grond van deze regeling als het aandeel biobased materiaal in het product ten minste 80% is en het in de Environmental Product Declaration (EPD) expliciet wordt benoemd. Deze EPD moet gebaseerd zijn op een extern geverifieerde zogeheten levenscyclusanalyse. Biobased milieuvriendelijke materialen moeten aantoonbaar duurzaam gewonnen worden om ook als hernieuwbaar te kunnen worden beschouwd. De productiecapaciteit van de bodem mag niet verminderen door uitputting, verstoring van de grondwerkzaamheden of gebruikte milieuonvriendelijke stoffen bij de teelt en winning. De winplaats moet geschikt blijven voor vergelijkbare en doorlopende teelt-oogst-herstel cycli als het gaat om hoeveelheden en kwaliteit van hetgeen gewonnen wordt. De werkelijk gerealiseerde duurzaamheid wordt uiteindelijk meegenomen in de milieukostenindicator die wordt berekend van de biobased isolatiematerialen. Hiervoor geldt een maximum grenswaarde voor de milieukostenindicator van x , genoemd in de categorie 1-kaart als bedoeld in de Nationale Milieudatabase van het betreffende product. De categorie-1 kaart omschrijft merkgebonden data van fabrikanten en leveranciers.

De milieukostenindicator is een maat voor de milieukwaliteit van een product. Deze wordt berekend door per eenheid product de emissies te bepalen van in totaal 19 milieueffecten en deze gewogen op te tellen tot een integrale score. Een EPD is een document waarin informatie te vinden is over de milieu-effecten van een bepaald bouw materiaal. Hierin zijn de milieu-effecten meegenomen in elke fase van de productlevenscyclus: productie, constructie, sloop en verwerking tot afval en het potentieel voor hergebruik, terugwinning of recycling. Deze informatie wordt op

een gestandaardiseerde wijze weergegeven, om het vergelijken van verschillende materialen eenvoudiger te maken. Over de milieukostenindicator en de EPD is meer informatie te vinden op de website van de stichting Nationale Milieudatabase (www.milieudatabase.nl), die het stelsel van milieuprestaties beheert.

Verder is verduidelijkt wat voor vereniging de normadressaat is van deze regeling: beheerverenigingen van parkeerterreinen worden niet aangemerkt als een vereniging. Ook is de definitie van een koopwoning verruimd: een woning die tijdelijk niet bewoond wordt omdat hij te koop staat of een woning waarvan de voormalige eigenaar-bewoner is overleden maar die bestemd is om als woning gebruikt te worden, worden nu ook onder het begrip 'koopwoning' gekwalificeerd. Op deze manier vallen deze woningen niet tussen wal en schip.

Artikel 2

De doelstelling van de regeling was in uitdrukking gebracht in artikel 2 van de SVVE, namelijk verduurzaming stimuleren in gebouwen van verenigingen. Deze doelstelling wordt nu verbreed door 'bij' toe te voegen in de regelingstekst. Basislaadinfrastructuur zal namelijk niet altijd enkel verduurzaming in het gebouw faciliteren: deze infrastructuur zal worden gelegd naar de parkeerplaats die behoort tot het gebouw, die lang niet altijd een onderdeel is van het gebouw. Voor het advies van oplaadpunten kan overigens een overeenkomstige conclusie worden getrokken.

Artikel 3

Het installeren van basislaadinfrastructuur wordt toegevoegd aan de maatregelen die vallen onder de de-minimisverordening. Verder wordt artikel 38 van de AGVV gewijzigd in artikel 38bis omdat er in deze verordening een vernummering heeft plaatsgevonden. Ook wordt artikel 36a van de Algemene Groepsvrijstellingsverordening van toepassing verklaard op de subsidiëring van basislaadinfrastructuur als de subsidie boven de €25.000 uitstijgt. Onder dit bedrag is de de-minimisverordening van toepassing.

Artikel 4

Er kan voor een langere periode aanspraak worden gemaakt op subsidie voor dit onderdeel, en het budget wordt daarom ook verhoogd. Het budget is voor oplaadpuntenadvies en voor de basislaadinfrastructuur tezamen.

Artikel 5

Er worden meerdere onderzoeken toegevoegd die subsidiabel zijn. Verenigingen kunnen die ondersteunende onderzoeken of diensten kiezen waar zij in het specifieke geval het meeste behoefte aan hebben. Alle ondersteunende onderzoeken mogen slechts 2 jaar oud zijn bij indiening en zijn slechts eenmaal subsidiabel: dit volgt uit lid 3. Voor het energieadvies en het DMJOP geldt echter wel een andere aanvangsdatum omdat deze twee maatregelen al in de SVVE waren geregeld. Een aantal ondersteunende onderzoeken wordt hieronder verder toegelicht:

het opstellen van een advies op de bouwkundige en energetische staat: dit onderzoek bestaat uit de eerste schouw van het gebouw. Het resultaat is een opgesteld advies over de bouwkundige en energetische staat. Hiermee wordt een goed beeld verkregen over de uitgangssituatie voor renovatie en energetische verbeteringen.

energiescan: een energiescan is een korter, praktischer en concreter advies dat kan worden gezien als een vereenvoudigd energieadvies.

betonschade-onderzoek: een betonschade-onderzoek is een onderzoek dat aantoont of er sprake is van betonschade, door roestende wapening. Aan het oppervlak van het beton is te zien of er iets mis is. Dit worden de uiterlijke schadekenmerken genoemd. Uiterlijke kenmerken zijn onder meer: scheuren in het betonoppervlak, los zittende of hol klinkende stukken beton, afschilfering of slijtage van het beton, roestplekken aan het oppervlak, roestende wapening, mos-aangroei, verkleuringen etc. Het betonschade onderzoek dient te voldoen aan de CUR 79 klasse II en de herstelofferte

conform BRL 2818.¹⁴ De CUR 79 Klasse 2 houdt kortgezegd in dat de keuring uitgevoerd wordt door twee zeer ervaren bouwkundig specialisten. Alle bevindingen worden na afloop verwerkt in een helder en begrijpelijk rapport.

flora- en faunaonderzoek: Het aanbrengen van spouwmuurisolatie en dakisolatie, maar ook gevelisolatie zou kunnen leiden tot het verwijderen van vogelnesten van specifieke beschermde vogelsoorten. Dat moet voor verduurzaming worden onderzocht vanuit de Wet Natuurbescherming. De vereniging kan hierom subsidie verkrijgen voor een flora- en faunaonderzoek mits het onderzoek wordt uitgevoerd door een ecooloog die zich aantoonbaar inzet op het gebied van soortenbescherming en werkt voor een organisatie die zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soorten monitoring of bescherming.

gelijkwaardigheidsonderzoek: een gelijkwaardigheidsonderzoek is een onderzoek dat aantoont op welke manier men elders in het gebouw kan compenseren voor een gedeelte van het gebouw of schilelement waar niet aan een bepaalde isolatiewaarde kan worden voldaan.

installatie-advies : een adviseur kan worden ingezet voor het geven van een uitgebreid installatie-advies m.b.t. de energievoorziening- en distributie.

financieel haalbaarheidsonderzoek: een financieel haalbaarheidsonderzoek is een onderzoek naar de financiële haalbaarheid van verduurzamingsmaatregelen.

In het tweede lid ingevoegd en na 'alsmede een beschrijving van de mogelijke energiebesparingsmaatregelen,' wordt 'de duurzame warmte- en elektriciteitsopties' ingevoegd. Warmtepompen en zonneboilers werden ook al in de vorige versie van de SVVE genoemd maar niet expliciet bij het energieadvies, dat is nu toegevoegd. Duurzame warmte- en elektriciteitsopties zijn warmtepompen, zonneboilers en PV- of PVT-panelen.

Verder komt de voorwaarde dat er geen sprake mag zijn van stapeling met gemeentelijke subsidies te vervallen door een nieuw lid (lid 8) toe te voegen.

Artikel 6

Vanwege de ondersteunende onderzoeken die toegevoegd worden in artikel 5, worden in artikel 6 technische aanpassingen gedaan op plekken waar hiernaar verwezen moet worden. Verder moeten aanvullende onderzoeken genoemd in het eerste lid, onderdeel b, zijn opgesteld na 1 januari 2024. Tot slot wordt in het vervolg in plaats van een positief ALV-besluit, een (digitale) versie van de (door de vereniging in opdracht gegeven en afgeronde) onderzoeken gevraagd, zoals genoemd in artikel 5, eerste lid.

Artikel 7

Aan artikel 7 worden nu ook specifieke isolatiewaarden die zijn toegespitst op monumenten toegevoegd. De Rd-waarde waaraan men moet voldoen om voor bepaalde verduurzamingsmaatregelen subsidie te verkrijgen, is voor monumenten lager. Zo is voor dakisolatie dan wel zolder- of vlieringisolatie bijvoorbeeld een minimum Rd-waarde van 2,5 m2K vereist terwijl dit voor gebouwen die niet worden gekwalificeerd als monument 3,5 m2K/W betreft. Voor glas wordt voor monumenten een Ug-waarde van 3,0 respectievelijk 2,0 m2K/W gehanteerd en een maximale Ud-waarde van 2,0 of 1,5 W/m2k. Ook is het mogelijk om subsidie aan te vragen voor voor- of achterzetbeglazing als het niet mogelijk is om de bestaande beglazing te vervangen door HR-glas. Daarnaast is ook het minimum aantal vierkante meters voor monumenten verlaagd voor het toepassen van glisolatie naar 3 m2.

Artikel 10

In artikel 10, achtste lid, is een anticumulatiebepaling opgenomen waarmee is geregeld dat er geen subsidie wordt toegekend voor activiteiten waarvoor reeds subsidie is ontvangen op grond van verschillende subsidieregelingen van het Rijk. Aan deze lijst wordt een nieuwe regeling toegevoegd, namelijk de Subsidieregeling Procesondersteuning voor opschaling renovatieprojecten.

---

¹⁴ [CUR-Aanbeveling 079 \(cur-aanbevelingen.nl\)](#) en [BRL 2818 herstel bgg vloeren.doc \(kiwa.nl\)](#).

Ook worden twee subsidieregelingen voor Groningen toegevoegd aan de lijst, te weten de: Regeling waardevermeerdering woningen gaswinning Groningenveld en de subsidieregeling verduurzaming, onderhoud en verbetering gebouwen aardbevingsgebied Groningen.

Artikel 11

Het derde lid, onderdeel b, van dit artikel wordt gewijzigd voor monumenten. Voor de vereniging die subsidie aanvraagt voor een gebouw dat als monument is geregistreerd, gelden andere eisen. Er wordt een verklaring opgevraagd dat het gebouw waarvoor subsidie wordt aangevraagd, geregistreerd is als monument. De Minister kan aanvullend bewijs opvragen waaruit blijkt dat het gebouw waarvoor subsidie wordt aangevraagd geregistreerd staat als beschermd monument. Dit kan bijvoorbeeld een afschrift van inschrijving als gemeentelijk monument in een gemeentelijk erfgoedregister of als provinciaal monument in een provinciaal erfgoedregister, betreffen.

Artikel 12

Artikel 12 wordt zodanig gewijzigd dat de minister in het vervolg ook kan beslissen om aan een vereniging subsidie te verstrekken voor het installeren van basislaadinfrastructuur indien de vereniging faciliteert dat ieder individueel lid van de vereniging toegang kan krijgen tot oplaadpunten, die de individuele eigenaren alleen dan wel gezamenlijk in eigendom hebben.

Omdat het oplaadpunt zelf niet onder de reikwijdte van basislaadinfrastructuur valt, zal de subsidie hiervoor niet kunnen worden aangevraagd.

Artikel 13

In artikel 13 worden in een nieuw lid de subsidiabele activiteiten die verband houden met het aanleggen van de basislaadinfrastructuur opgesomd. Zo zullen het installeren van onderverdeeldkasten en bekabeling subsidiabel zijn. Ook het installeren van bekabeling naar alle parkeerplaatsen is subsidiabel. Hiermee wordt overigens niet bedoeld dat er naar elke losse parkeerplaats een kabel moet worden gelegd zodat er op elke parkeerplaats een oplaadpunt kan worden geplaatst. Er kan bijvoorbeeld ook worden gekozen om een oplaadpunt te vestigen tussen twee parkeerplaatsen. Het doel is om elk lid de mogelijkheid te geven om te laden. De basislaadinfrastructuur moet dat kunnen faciliteren. Onder 'bekabeling' vallen onder andere het installeren van kabelgoten, mantelbuizen of het installeren van een ringleiding. Ook het installeren van een voorziening die het mogelijk maakt om de beschikbare stroom optimaal te verdelen over de op te laden voertuigen, te laden op optimale momenten en het laden tijdelijk te vertragen of te stoppen om overbelasting van het stroomnetwerk te voorkomen, zal onder deze activiteiten vallen. Hieronder vallen loadbalancing en andere slim-ladentoeepassingen.

Verder komt het installeren van een voorziening waarmee de oplaadpunten gelijktijdig kunnen worden uitgeschakeld in aanmerking voor subsidie. Bij de toegang voor motorvoertuigen van een overige gebruiksfunctie voor het stallen van motorvoertuigen moet men kenbaar maken hoe deze bedoelde voorziening is uitgevoerd en waar de oplaadpunten voor elektrische voertuigen zich bevinden. Tot slot kan het installeren van een datanetwerk ook worden gesubsidieerd.

Artikel 14

Het eerste lid van het huidige artikel 14 wordt zodanig gewijzigd dat alleen de uiterste aanvraagdatum die is gewijzigd nog in het lid staat: het begin van de aanvraagperiode vanaf 23 januari 2023 was namelijk alleen van toepassing op het oplaadpuntenadvies omdat basislaadinfrastructuur pas met deze wijziging in de regeling staat. Ook wordt de uiterste aanvraagdatum gewijzigd van 31 december 2023 naar 31 december 2027. Na het eerste lid wordt een lid toegevoegd dat er bij het aanvragen van subsidie voor basislaadinfrastructuur moet worden voldaan aan de staatssteunvereisten van de de-minimisverordening dan wel van de AGVV indien er sprake is van huurwoningen.

Artikel 14 wordt ook gewijzigd zodat de indienvereisten voor het aanvragen van subsidie voor basislaadinfrastructuur worden vastgelegd. Er wordt een zesde lid (nieuw) toegevoegd waarin deze vereisten worden opgesomd. Allereerst is een offerte met een technische omschrijving vereist. De technische omschrijving toont aan dat de basislaadinfrastructuur faciliteert dat ieder individueel lid van de vereniging door het installeren van de basislaadinfrastructuur toegang kan krijgen tot een

oplaadpunt. Daarnaast blijkt uit de offerte welke activiteiten zoals beschreven in artikel 13, derde lid, onderdeel zijn van de installatie van de basislaadinfrastructuur. Verder heeft men een bewijsstuk nodig dat aantoont dat alle parkeerplaatsen in eigendom zijn van de individuele leden van de vereniging of van hen gezamenlijk. Met 'alle' wordt bedoeld dat het totaal aantal parkeerplaatsen, volledig in eigendom is van de leden van de vereniging. Dit kan mede-eigendom van de leden betreffen of individueel eigendom.

Het beheer over de gemeenschappelijke delen wordt door de vereniging geregeld. In de ALV worden besluiten genomen om tot bepaald onderhoud of om tot verduurzaming over te gaan. Daarom is er ook een positief besluit om een subsidiabele activiteit in deze regeling uit te voeren, vereist. Tot slot kan het voorkomen dat er leden in een vereniging verhuurders zijn die zelf niet in het appartement wonen. Zij moeten een verklaring overleggen waarin zij verklaren dat zij niet meer subsidie ontvangen dan is toegestaan op basis van de de-minimisverordening, als de subsidiabele activiteit in totaal niet meer dan €25.000 betreft.

Artikel 15

De subsidie in artikel 5, eerste lid, voor een ondersteunend onderzoek dekt 50% van de kosten daarvan, maar nooit meer dan een maximumbedrag, dat afhankelijk is van het aantal woningen in het gebouw (artikel 15, eerste lid). Voor een vereniging met een tot tien woningen is het maximumbedrag voor een ondersteunend onderzoek € 10.000 en voor een vereniging met tien tot dertig woningen €15.000. Tot slot is voor een vereniging met meer dan dertig woningen het maximumbedrag € 20.000.

Artikel 16

In artikel 16, eerste lid, onderdelen a, b en c wordt 'is' telkens vervangen door 'wordt'. De subsidie voor deze maatregel wordt namelijk vooraf uitbetaald, daarom is 'wordt' passender dan 'is' waarmee tot uitdrukking wordt gebracht dat de maatregel nog niet hoeft te zijn uitgevoerd.

Artikel 17

De bedragen per vierkante meter voor isolatiemaatregelen bij monumentale appartementen worden, naar aanleiding van de toevoeging van monumentale appartementen in artikel 7 toegevoegd aan artikel 17, eerste lid, onderdeel c. Ook wordt in artikel 17 een lid toegevoegd om verenigingen die gebouwen hebben waarbij het dakoppervlakte voor groot deel uit terrasdaken bestaat tegemoet te komen. De eis uit het eerste lid, onderdeel a, 1° dat 70% van het gehele dakoppervlakte moet worden geïsoleerd, wordt in de praktijk namelijk nauwelijks gehaald bij dergelijke gebouwen. Voor deze gebouwen geldt met deze wijziging dat het volledig isoleren van de hoofd- en de nevendaken in de bestaande thermische schil van het gebouw, volstaat.

De kosten die een vereniging voor een dergelijk gebouw moet maken liggen vaak vele malen hoger dan voor een gebouw dat niet bestaat uit terrasdaken. In dit artikel wordt ook 'disproportioneel hoge kosten' genoemd als criterium: dat betekent hier dat de kosten ongeveer tweemaal hoger moeten liggen om het dak te isoleren ten opzichte van een gebouw met een vergelijkbaar oppervlak dat niet uit terrasdaken bestaat.

Artikel 17a

Er wordt een nieuw artikel ingevoegd voor de 'bonus' die men kan verkrijgen als er gebruik wordt gemaakt van biobased milieuvriendelijke isolatiematerialen. De genoemde bonusbedragen staan los van een eventuele halvering die wordt gehanteerd als er sprake is van één subsidiabele maatregel. Hier volgt een voorbeeld ter illustratie: voor dakisolatie wordt bij één maatregel €15 subsidie per m2 gegeven. De bonus voor biobased is €5, waardoor het totale subsidiebedrag per m2 uitkomt op €20. Voor een gemiddelde klus van 33m2 wordt het subsidiebedrag bij biobased materiaal €660. Als hetzelfde dak geïsoleerd wordt met biobased materiaal én bijvoorbeeld ook de spouwmuur wordt geïsoleerd (maar zonder biobased materiaal), dan wordt het subsidiebedrag voor biobased dakisolatie €35 per m2 (€30 reguliere subsidie en €5 bonus). Het totale subsidiebedrag is dan €1155.

Opgemerkt wordt dat glisolatie is uitgesloten van een biobased subsidiebonus omdat het grootste gedeelte van de massa van het product bestaat uit glas en daarmee niet kan voldoen aan

de eis van het minimum van 80% biobased materiaal, zoals genoemd in de definitie van biobased isolatiemateriaal zoals genoemd in artikel 1.

Artikel 20

Artikel 20 wordt zodanig gewijzigd dat de huidige leden 2 tot en met 4 worden vernummerd naar lid 1 tot en met 3. Er is gekozen om alles wat met oplaadpunten en basislaadinfrastructuur te maken heeft in een los artikel te regelen en daarom wordt het eerste lid dat over het oplaadpuntenadvies gaat, doorgeschoven naar een nieuw artikel 20a.

Artikel 20a

Na artikel 20 wordt een artikel toegevoegd ten behoeve van het subsidiëren van de basislaadinfrastructuur. Ook wordt het voormalige artikel 20, eerste lid, wat de hoogte van de subsidie voor het oplaadpuntenadvies regelt, in dit artikel toegevoegd.

De subsidie bedoeld in artikel 12, eerste lid, sub b voor het installeren van basislaadinfrastructuur bedraagt ten hoogste €100 per parkeerplaats. Deze kosten houden conform de definitie van 'basislaadinfrastructuur' in dat voor het leggen van bekabeling e.d. subsidie wordt verstrekt. Er is gekozen voor €100 per parkeerplaats omdat men daarmee in de regel niet meer dan 20% van de kosten per parkeerplaats vergoedt. Hiermee wordt voldaan aan de eisen van artikel 36a van de AGVV.

Artikel 23

Basislaadinfrastructuur wordt toegevoegd met als eis om deze te installeren binnen 12 maanden na subsidieverlening.

Artikel 26

In dit artikel wordt het bedrag van '€500.000' vervangen door '€100.000'. De State Aid Transparency Aid Module-grens gaat in de AGVV omlaag naar €100.000, daar wordt op aangesloten.

Artikel 28

Er wordt overgangsrecht voor de eisen waaraan een energieadvies moet voldaan, gecreëerd. De EPA-adviseur zal tot 1 juli 2024 een energieadvies kunnen uitgeven.

De minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening,

Hugo de Jonge